Δεξιότητες Γραφής

Ορθή γραφή λέξεων για μαθητές με:

- Μαθησιακές δυσκολίες
- Δυσλεξία

my - book.gr
Πρότυπο Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Υλικό

Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

Θεωρητικό υπόβαθρο

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΓΡΑΦΗΣ

Περίληψη

Η πρώτη ανάγνωση και γραφή ταυτίζεται με το πρώτο στάδιο της διδασκαλίας του γραπτού λόγου και εντούτοις συνδέεται κυρίως με τη διδασκαλία των γραμμάτων και την ικανότητα αποκωδικοποίησης. Προκειμένου να καταφέρει ένα παιδί να αναγνώσει μία λέξη και κατ' επέκταση να προχωρήσει στο στάδιο της γραφής, χρειάζεται να μπορεί να αναλύσει σε φωνήματα την κάθε λέξη αποκτώντας την ικανότητα να προσθέτει αλλά και να αφαιρεί συλλαβές. Σκεπτόμενοι τη δυσκολία πολλών παιδιών να αποκωδικοποιούν φωνήματα και ύστερα να γράφουν δημιουργήθηκε ένα διδακτικό υλικό απευθυνόμενο σε παιδιά Α' και Β' Δημοτικού με ήπιες μαθησιακές δυσκολίες λόγου και ομιλίας καθώς και σε δίγλωσσα παιδιά με δυσκολίες ανάγνωσης και γραφής. Τα αποτελέσματα του προγράμματος διαμορφώθηκαν μέσω της ποιοτικής έρευνας, με σύντομη συνέντευξη σε εκπαιδευτικούς, που αξιοποίησαν την αναλυτικο-συνθετική μεθοδολογία παρέμβασης καθώς και με τεστ σχολικής ηλικίας. Συμπερασματικά, αναδείχτηκε πως το παρόν διδακτικό υλικό ήταν σημαντικό για την καλύτερη γνώση και απόκτηση δεξιοτήτων ανάγνωσης και γραφής, αξιοποιώντας διδακτικές στρατηγικές αποτελούμενες από δραστηριότητες διαβαθμισμένης δυσκολίας.

Λέξεις κλειδιά: Γραφοφωνημική αποκωδικοποίηση, δυσορθογραφία, δεξιότητες γραφής, ανάγνωση

Εισαγωγή

Οι μαθητές με κάποιου είδους αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες εμφανίζουν για ολόκληρο ή ορισμένο χρονικό διάστημα της σχολικής ζωής τους δυσκολίες στη μάθηση. Οι δυσκολίες αυτές ενδεχομένως οφείλονται σε νοητικά, γνωστικά, αναπτυξιακά, ψυχικά ή αισθητηριακά προβλήματα. Από τα παραπάνω, γίνεται αντιληπτό πως οι μαθησιακές δυσκολίες αποτελούνται από διάφορα είδη, αφού η περίπτωση του κάθε μαθητή ποικίλει (Εφημερίς της Ελληνικής Κυβερνήσεως, 2008).

Πιο συγκεκριμένα, τα είδη των μαθησιακών δυσκολιών είναι τα ακόλουθα:

-Διαταραχές ανάγνωσης ή δυσλεξία: Αποτελεί νευρολογικής φύσεως διαταραχή που σχετίζεται με την κατάκτηση και επεξεργασία λόγου. Βέβαια, η δυσλεξία συνδέεται με ποικίλα συμπτώματα που εμφανίζονται σε μαθησιακό επίπεδο, όπως η αφομοίωση κειμενικών εννοιών, η προφορική απόδοση μαθημάτων, δυσκολίες στον γραπτό λόγο και στις αριθμητικές ικανότητες (Καρπαθίου, 2007).

-Διαταραχή γραπτής έκφρασης ή δυσορθογραφία: Η έννοια της ορθογραφίας αναφέρεται στο σύνολο κανόνων που σχετίζονται με τη γραπτή απεικόνιση λέξεων, τους κανόνες συλλαβισμού, τα σημεία στίξης. Η δυσορθογραφία αφορά προβλήματα στην παραγωγή γραπτού λόγου, καθώς και ένα είδος αδυναμίας του νοητικού δυναμικού παρά τη χρονολογική ηλικία του ατόμου (Παντελιάδου, 2000).

-Διαταραχή μαθηματικών ή δυσαριθμησία: Πρόκειται για αδυναμία πραγματοποίησης αριθμητικών πράξεων και επίλυσης μαθηματικών προβλημάτων με κριτήριο τη χρονολογική ηλικία του ατόμου, την εκπαίδευση που αντιστοιχεί στην ηλικία αυτή και τη μετρηθείσα νοημοσύνη (Νικολόπουλος, 2016).

© copyright www.my-book.gr

Πίνακας 3. Ερωτηματολόγιο για Μεθοδολογία Διδακτικού Υλικού

Φύλο	Γυναίκα / Άντρας
Ηλικία	
Διδακτική Εμπειρία	
Γνώσεις για μαθησιακές δυσκολίες	Μέτριες Καλές Πολύ καλές Άριστες
Γνώσεις για δίγλωσσους μαθητές	Μέτριες Καλές Πολύ καλές Άριστες
Δουλεύετε με παιδιά που παρουσιάζουν δυσκολίες ως προς τη γραφή;	Πολύ συχνά Μερικές φορές Συχνά Σπάνια
Ποια μεθοδολογία ακολουθείτε στην παρέμβαση με παιδιά που εμφανίζουν δυσκολίες γραφής;	
Σε ποιο βαθμό σας βοήθησε το Διδακτικό Υλικό: Δεξιότητες Γραφής; Ποιοι τομείς ενισχύθηκαν περισσότερο;	1 2 3 4 5
Τι χαρακτηριστικά του βρήκατε χρήσιμα;	
Ποιοι τομείς ενισχύθηκαν περισσότερο;	Γραφοφωνολογική επίγνωση Οπτική/ακουστική επεξεργασία Προφορικός λόγος Δεξιότητες Γραφής Λεξιλόγιο Ορθή Γραφή Γραπτός Λόγος Ορθογραφική Ικανότητα
Πώς βρήκαν το υλικό τα παιδιά;	Ωραίο Ενδιαφέρον Βαρετό
Τι τους άρεσε περισσότερο;	

Συμπεράσματα

Η αποτελεσματικότητα του συγκεκριμένου γνωστικού αντικειμένου, εξαρτάται από τον τρόπο της διδασκαλίας του. Αναλυτικότερα, η αξιοποίηση της αναλυτικο-συνθετικής μεθοδολογίας με την ταυτόχρονη χρήση οπτικών βοηθημάτων αποτελούν τεχνικές που συμβάλλουν σημαντικά στη γνώση των δομικών στοιχείων μίας λέξης και στη μετέπειτα αναγνώριση και ανάλυσή της. Το διδακτικό υλικό βασίστηκε στην ανάπτυξη της ικανότητας πρόσληψης και κατανόησης των λέξεων. Αξίζει να τονισθεί πως η μεθοδολογία του υλικού δεν αποτελεί το μαγικό ραβδί που θα λύσει το πρόβλημα. Η βελτίωση της κάθε δυσκολίας εξαρτάται από την έγκαιρη διάγνωση, τη διάρκεια της παρέμβασης, καθώς και τη σοβαρότητα της εκάστοτε κατάστασης.

Επισήμανση: Ένωσε τη συλλαβή με την κατάλληλη λέξη και μετά αντιστοίχισε τη λέξη με την εικόνα που ταιριάζει.

- Δισύλλαβες

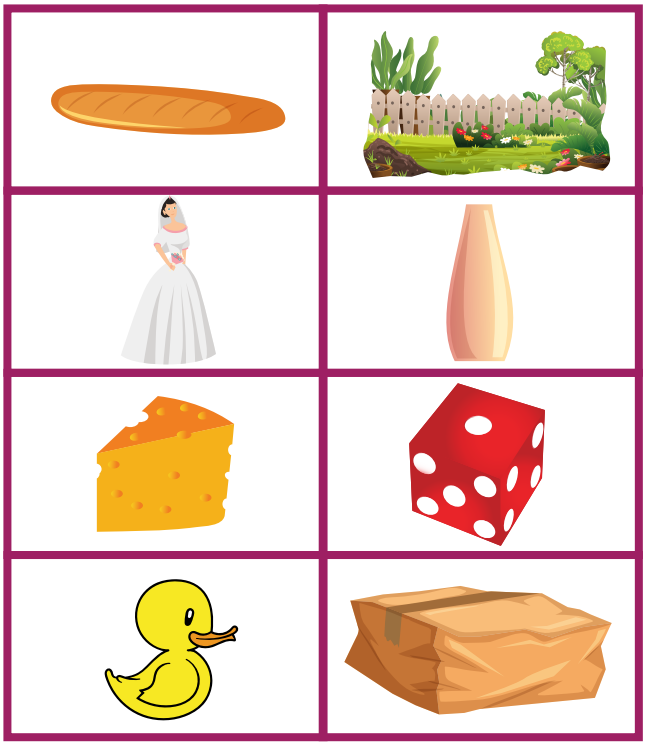

-πί	-ζο	-πος	-ρι	-μί	-ρί	-φη	-μα

ψω _____	πα _____	κή _____	βά _____
νύ _____	δέ _____	τυ _____	ζά _____

- Δισύλλαβες

-ψω	-κε	-γυα	-φω	-τυ	-φώ

_____ ριά	_____ μιά
_____ ριά	_____ λιά
_____ τιά	_____κια

© copyright www.my-book.gr

Ήρθε η ώρα της σκέψης!

Επισήμανση: Βρες 5 λέξεις που να αρχίζουν από Α, α.

1.
2.
3.
4.
5.

Επισήμανση: Βρες 5 λέξεις που να αρχίζουν από Ο, ο (με ή χωρίς τόνο).

1.
2.
3.
4.
5.

Επισήμανση: Βρες 5 λέξεις που να αρχίζουν από Ω, ω.

1.
2.
3.
4.
5.

Επισήμανση: Βρες 5 λέξεις που να αρχίζουν από Π, π.

1.
2.
3.
4.
5.

© copyright www.my-book.gr

Η καταγωγή μου

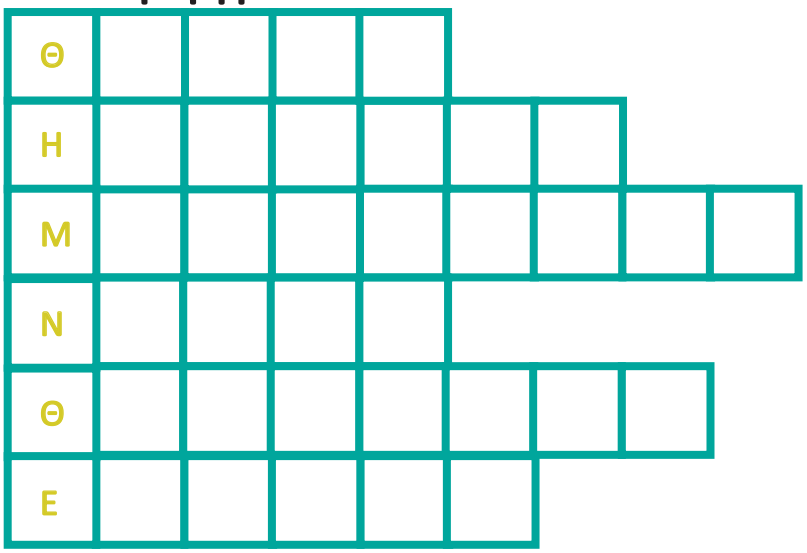

Θεσσαλία	Μακεδονία
Ήπειρος	Νησιά
Ελλάδα	Θράκη

Ήθη και έθιμα Χριστουγέννων

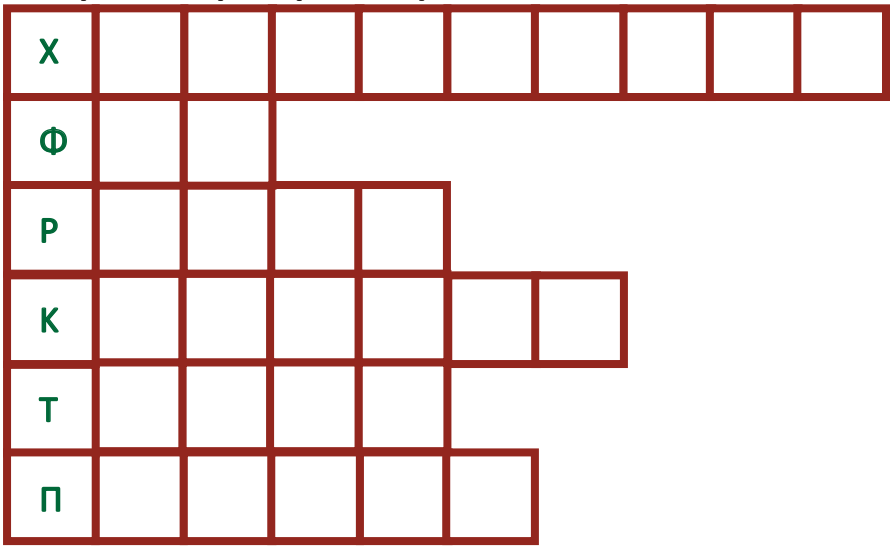

Πέταλο	Ρόιδο
Φως	Τζάκι
Κάλαντα	Χριστόψωμο

© copyright www.my-book.gr

Επισήμανση: Χρησιμοποίησε τις λέξεις στην Τράπεζα λέξεων, για να συμπληρώσεις τα κουτάκια και ζωγράφισε την εικόνα.

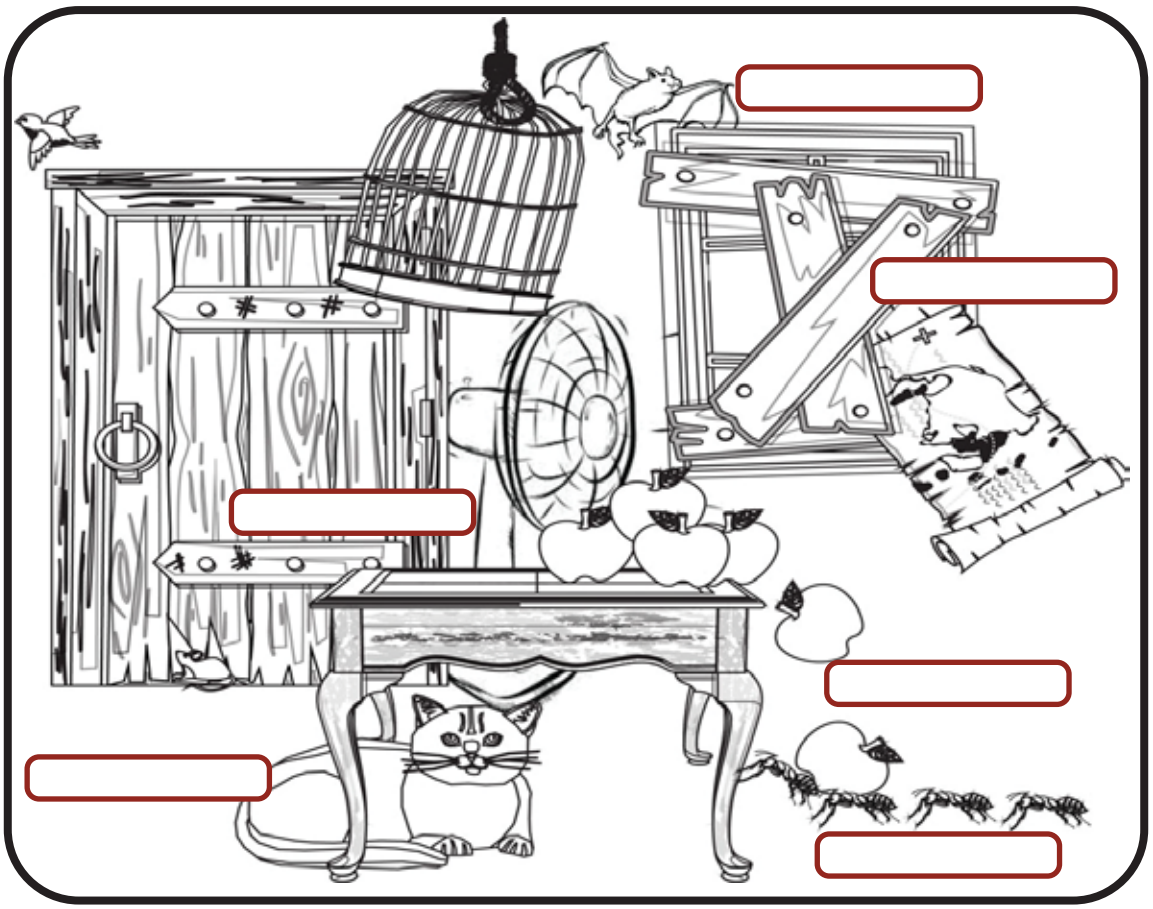

Τράπεζα λέξεων

μυρμήγκι

μήλο

νυχτερίδα

γάτα

ανεμιστήρας

χάρτης

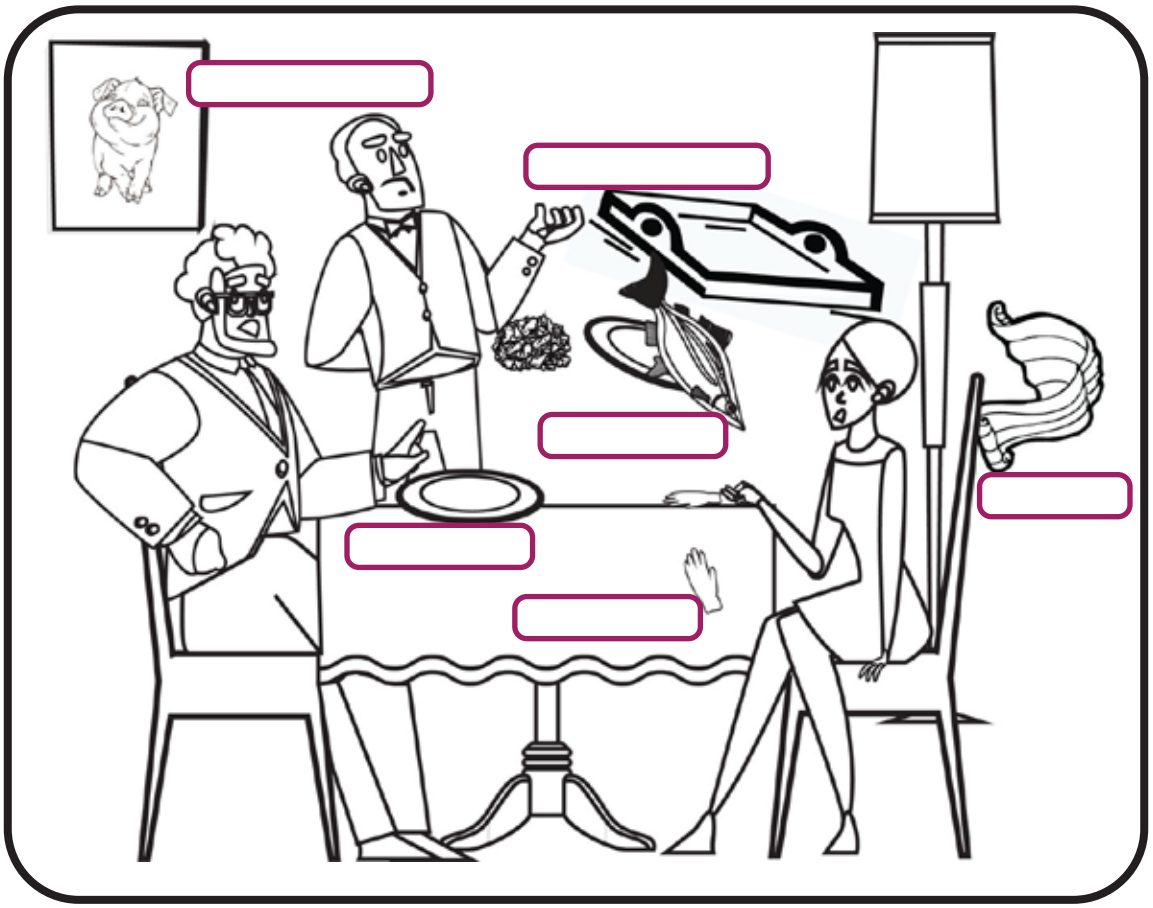

Τράπεζα λέξεων

πιάτο

ψάρι

γάντι

γουρούνι

παραμάνα

περούκα

© copyright www.my-book.gr

Δεξιότητες γραφής

Επισήμανση: Διαβάζω και γράφω τις λέξεις από κάτω.

π	α	π	ί					κ	ό	τ	α			
ν	ο	ν	ά					σ	ά	κ	α			
π	ί	ν	ω					κ	ή	π	ο	ς		
β	ί	δ	α					ξ	ύ	λ	ο			
δ	ε	ξ	ί					β	ά	ζ	ο			
θ	έ	λ	ω					β	α	θ	ύ			
γ	ό	μ	α					χ	έ	ρ	ι			
ρ	ά	φ	ι					ψ	ά	ρ	ι			
ψ	ω	μ	ί					φ	ά	ρ	ο	ς		
κ	ό	β	ω					π	ό	δ	ι			
σ	έ	λ	α					δ	έ	κ	α			
θ	ή	κ	η					ξ	ύ	ν	ω			

© copyright www.my-book.gr

Σταυρόλεξο

Οριζόντια	Κάθετα
1. Είναι ο κάθε αγοραστής	1. Από ξύλο έγινε
2. Πόλη της Θεσσαλίας	2. Σταμάτημα
3. Γνώμονας, χάρακας	3. Μολυσματική ασθένεια

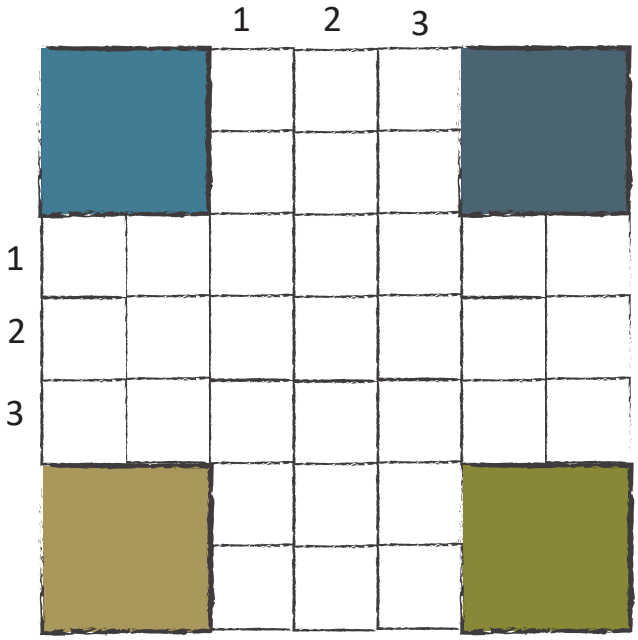

<u>Επισήμανση: Βρες τις λέξεις που αρχίζουν από ΣΥΝ.</u>

1. Πολύ πρωί _____
2. Με οδηγεί στο μαγείρεμα _____
3. Διατηρώ κάτι αναλλοίωτο _____
4. Συνοδεύει κάποιον _____
5. Συμφωνία, σύμβαση δύο κρατών _____
6. Συνήθεια _____
7. Εργαλείο τεχνίτη _____

© copyright www.my-book.gr

Ακροστιχίδες

Νησί κοντά στην Άνδρο.	Ι _ _ _ _ _
Είναι πια πολυετής.	Μ _ _ _ _ _ _ _
Γυναικείο όνομα.	Α _ _ _
Είναι ζώο σαρκοφάγο.	Λ _ _ _ _ _ _ _ _ _
Το γεννάει η κότα.	Α _ _ _
Είναι κι αυτή αρρώστια.	Ι _ _
Ανδρικό όνομα.	Α _ _ _ _ _ _

Γνωστή μάχη την περίοδο της Τουρκοκρατίας.	Π _ _ _
Πολλοί την αποφεύγουν.	Ε _ _ _ _ _
Είναι κι αυτό νησί.	Λ _ _ _ _ _ _ _
Το περιστρέφουν πριν το πετάξουν.	Λ _ _ _
Χώρα της Ευρώπης.	Ο _ _ _ _ _ _ _
Καλοκαιρινό φρούτο.	Π _ _ _ _ _
Χρωστώ.	Ο _ _ _ _ _
Έχει μεγάλο αξίωμα.	Ν _ _ _ _ _ _ _
Σκορπά θερμότητα και φως.	Η _ _ _ _
Γελάμε μ’ αυτή.	Σ _ _ _ _ _
Είναι κι αυτό άγιο.	Ο _ _ _
Αποτελείται από πολλά λαχανικά.	Σ _ _ _ _ _

© copyright www.my-book.gr